

בס"ד. שיחת ש"פ שמות, כ"ג טבת, מבה"ח שבט, ה'תשכ"ב.

בלתי מוגה

א. דובר אודות המבואר בתו"א ותו"ח¹ בטעם כפל הענין ד"אלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה" בפרשת ויגש² ובפרשתנו³, והשינויים מהתם להכא³ — לפי שבגלות מצרים היו ב' ירידות (וכנגדם יש ב' עליות⁴, ביצי"מ ובגאולה העתידה⁵): (א) מארץ ישראל, שבה ניכרת בגלוי השפעת הקב"ה (בענין הגשמים), לארץ מצרים, שבה נראית רק הנהגת הטבע (שהנילוס עולה ומשקה⁶), אבל עדיין היתה הידיעה שגם הטבע

(1) ריש פרשתנו.

(2) מו, ח.

(3) שלכן לא מספיק תירוץ רש"י "אע"פ שמאן בחייהם בשמותם חזר ומאן במיתתן להודיע חיבתן כו" — שזהו תירוץ רק על כפל הענין, אבל לא על השינויים שביניהם (וראה גם לקו"ש ח"ו בתחלתו).

(4) ובאופן שהעלי" מתחילה מהירידה עצמה, וכמאמר הבעש"ט (ראה כתר שם טוב בהוספות ס"ט ואילך. וש"ג) על הפסוק (ירמי' ל, ז) "עת צרה היא ליעקב וממנה יושע", שמהצרה עצמה באה הישועה, וכמו"כ בגלות מצרים, שמענין הגלות עצמו — "זימרו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים" (פרשתנו א, יד), "בחומר דא ק"ו ובלבנים דא ליבון הלכתא" (זהר ח"א כז, א. ח"ג קנג, א. רכט, ב) — באה הגאולה.

(5) וכיון שבגלות מצרים היו ב' ירידות, הרי מובן, שכל זמן שלא היתה עלי' הב', בגאולה העתידה, נמצאים עדיין ב"מצרים".

ועפ"ז יובן מ"ש (מיכה ז, טו) "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", "כימי" לשון רבים — דלכאורה, הרי היציאה ממצרים היתה ביום אחד — כי, כל זמן שלא היתה הגאולה העתידה, העלי' הב' מהירידה למצרים, נמצאים עדיין ב"מצרים", ורק בגאולה העתידה תהי' גמר ושלמות היציאה ממצרים.

ומה שמצינו שאילו זכו היתה יציאת מצרים גאולה שלימה (ראה לקו"ש ח"כ ע' 230. וש"ג), הפירוש בזה, שאז היתה היציאה ממצרים באופן אחר, שהיתה כוללת גם העלי' השני' של הגאולה העתידה, והיינו, שב' ההעברות ד"עד יעבור עמך ה' עד יעבור עם זו קניתי" (בשלח טו, טז. וראה ברכות ד, טע"א) היו ביחד.

(6) ואף שהי' זה ע"י ברכתו של יעקב, בכחו של הקב"ה — הרי במשך הזמן נעשה ההרגל טבע, ויכולים לשכוח על ברכת ה', ולחשוב שזהו "טבע" — מלשון "טבעו בארץ שערי" (איכה ב, ט), היינו, שהאמת מוטבע ומכוסה בהעלם הטבע.

ומי לנו גדול מדור המדבר, דור דעה, שראו מעמד הר סיני, "וירד ה' על הר סיני" (שהקב"ה ירד לתחוננים ועשה מהתחתון דירה לו ית'), ואעפ"כ הוצרך הקב"ה להוריד להם מן בכל יום ויום, ולא הוריד להם המן בפעם אחת ויניחוהו בקופסת מתכת — כדי שבכל יום יהיו נושאים עיניהם לאביהם שבשמים (ראה הנסמן בתו"ש בשלח טז, ד (אות ל)), כי, לולי זאת עלולים לשכוח שזהו "לחם מן השמים", מאחר שהורגלו שישנו מן המוכן בהקופסא... והיינו, שנס שראו אתמול, ועאכ"כ לפני ריבוי שנים, אינו דומה לנס שרואים היום.

מונהג ע"י הקב"ה⁷, (ב) במצרים גופא⁸ — לאחרי מיתת יוסף, הנהגת הטבע ממש. ודוגמתו בעבודה בכל יום: (א) הירידה מעבודת התפלה (ראיית אלקות) בבית הכנסת ללימוד התורה בבית המדרש (הבנה והשגה), (ב) והירידה לעולם לעסוק במנהג דרך ארץ, שיכול לשכוח לגמרי על אלקות⁹. וההוראה — שצריך לידע שזוהי ירידה, ומה שיורד הרי זה רק בגלל ציווי ה', ולאידך, אין להתיירא מפני הירידה, כי, ע"י כח האמונה שנמשך ע"י משה רבינו, מושיען של ישראל, נעשית היציאה מן הגלות אל הגאולה — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש: ח"ו ע' 28 ואילך, חט"ז ע' 14 ואילך¹⁰.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:)

ולהעיר, שענין הגאולה הוא עיקר ענינה של פרשת שמות, פרשת הגאולה: בפרשיות שלפנ"ז נתבאר בפרטיות ענין הירידה למצרים, ואילו בפ' שמות — הנה רק בפסוקים הראשונים מדובר אודות הגלות, אבל מיד לאח"ז מתחיל סיפור לידת מושיען של ישראל, משה רבינו, גואל ראשון וגואל אחרון¹¹,

ובאופן שמיד בלידתו — "ותרא אותו כי טוב הוא"¹², כיון ש"נתמלא הבית כולו אורה"¹³, והיינו, ש"בית" קאי על העולם כולו, שמצד עצמו הרי הוא "מתנהג באפילה"¹⁴, וצריך לבוא יהודי ולהאיר בו — "התחיל להאיר", וזהו ענינו של משה, שמיד כשנולד נעשה אור בעולם, ומתבטל העלם הטבע.

והרי ענין האור הוא — שמאיר בכל מקום, אלא צריכים רק לפתוח חלון, וכאשר פותחים חלון, אזי מאיר האור.

"הנה זה עומד אחר כתלנו"¹⁵, אלא שיש כאלו שאצלם הרי זה

טבת).

(9) וכפתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר (סה"מ תש"ב ע' 96) שבהמה אינה יודעת כלל שיש "שמים", והיינו, שמצד נפש הבהמית יכולים לשכוח לגמרי על אלקות.

(10) בשילוב שיחת ש"פ שמות תשכ"ג.

(11) ראה שמו"ר פ"ב, ד"ו. זח"א רגג, א. שעה"פ ויחי מט, יו"ד. תו"א משפטים עה, ב.

(12) פרשתנו ב, ב.

(13) פרש"י עה"פ.

(14) ב"ר פ"ב, ג.

(15) שה"ש, ט.

(7) שהרי אם נאמר שהנהגת הטבע שייכת לרשות בפני עצמה (שתי רשויות) ח"ו, איך יכול הנס להתערב ברשות (בעלות) אחרת ולשלוט על הטבע. ובלשון הגמרא (סנהדרין לט, א) — בהמענה על דברי האמגושא "מפלגא לעילאי כו' מפלגא לתתאי" — "היכי שביק לי' כו' לאעבורי מיא בארעיי".

(8) שהרי גם לאחרי הירידה מארץ ישראל, כתיב (ר"פ ויחי) "ויחי יעקב בארץ מצרים", וכידוע תורת רבינו הזקן על הפסוק, שגם במצרים הי' "ויחי", "געלעבט" (אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ה ע' שעג. נעתק ב"היום יום" יח

באופן ש"משגיח מן החלונות"¹⁵, ויש כאלו שאצלם הרי זה באופן ש"מציץ מן החרכים"¹⁵; אבל צריכים לעשות "חרך", חור בקיר, חור במחיצה המפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים, וכאשר עושים חור, אזי נכנס האור, ומתבטל העלם הטבע.

וזהו ענינה של הגאולה הפרטית של כל אחד מישראל, הגאולה שבנפשו, וזה גופא מביא את הגאולה הכללית (כמבואר באגה"ק¹⁶), בקרוב ממש.

* * *

ב. עפ"ז יובן גם מה שבענין העבודה דורשים ב' דברים שלכאורה הם הפכיים: מחד גיסא דורשים להסיר את ההעלם של טבע העולם, ויחד עם זה דורשים להאיר את העולם עצמו, ולא בדרך מקיף, אלא באופן פנימי דוקא (וכידוע מאמר רבינו הזקן¹⁷ בנוגע לגאולה די"ט כסלו, שהי' יכול לפעול ע"י מקיפים, אלא שכל הענינים צריכים להיות נמשך בעולם דוקא), ולכאורה הרי הם ב' הפכים?

וע"ד "שבור חבית ושמור את יינה"¹⁸: חבית, היא הכלי שמפסיק בין היין — "יינה של תורה", "נכנס יין יצא סוד"¹⁹ — ובין העולם. וצריכים לשבור את החבית, וביחד עם זה, לשמור את יינה, שהיין יהי' בשלימותו בעולם.

ענין כזה הוא בבחינת "מעשה נסים", והרי אין סומכין על הנס²⁰, ועד שבנוגע לעניני תומ"צ יש שקו"ט אם יכולים לקיים מצוה ע"י ענין שהוא מעשה נסים²¹.

ג. ויובן בהקדם המסופר בפרשת השבוע בנוגע ללידת מושיען של ישראל, עי"ז ש"וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי"²²:

לכאורה הי' צריך לומר "וילך עמרם ויקח את יוכבד", שזהו לשון קצר יותר, ויודעים ברור במי המדובר. ומדוע נאמר "וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי"? — וכיון שבתושב"כ מדוייק כל פרט, מובן, שכאן לא נוגע ענינם של עמרם ויוכבד, כי אם ענינו של לוי — "איש מבית לוי", ו"בת לוי".

---

16 ס"ד. 20 פסחים סד, ב.
 17 ראה לקו"ד ח"א כט, א. 21 ראה לקו"ש ח"ה ע' 80 ואילך. חל"א
 18 ב"ב טז, א. ע' 48 ואילך. חל"ה ע' 226.
 19 עירובין סה, סע"א. וש"נ. 22 פרשתנו ב, א.

ענין זה — "איש מבית לוי" ו"בת לוי" — מבואר באוה"ת להצ"צ²³ באותיות הקבלה. ויש לבאר זה באותיות פשוטים בנוגע לעבודת האדם, כדלקמן.

ד. ענינו של שבט לוי הוא — "יורו משפטין ליעקב"²⁴ — לימוד התורה. וענין זה הי' לא רק בזמן שביהמ"ק הי' קיים, שהיו נותנים לשבט לוי תרומות ומעשרות, והי' הוא נחלתם²⁵, כך, שמה יעשה הבן ולא ילמוד תורה, אלא גם בהיותם במצרים בגלות ושעבוד, הי' שבט לוי עוסק בתורה, ועד שאפילו ה"מלך חדש במצרים אשר לא ידע את יוסף"²⁶ אינו יכול לנגד ללימוד התורה של שבט לוי, ואומר בעצמו: "לכו לסבלותיכם"²⁷, לעבודה שלכם.

ועד"ז יש בכל אחד ואחד "שבט לוי" שבנפשו, שעל זה אין הגלות יכול לנגד — שזהו הענין דאמירת "מודה אני";

בנוגע לנטילת ידים ("נעגל וואַסער"), יכולה להיות התנגדות של היצה"ר, שלא יכין בלילה את הכלי שבו יטול ידיו, כיון שהמים עלולים להשפך, ואין זה נאה כו'; אבל כאשר מדובר אודות אמירת "מודה אני" — הרי זה ענין ההודאה וביטול של עצם הנשמה לעצמותו ית', ועל זה אין הגלות מעלים, ולכן אומרים זאת אפילו כאשר הידים טמאות עדיין, ללא הזכרת שם, וללא צורך בענין של הבנה והשגה²⁸.

מהיכן בא ענין זה? — הנה ידוע²⁹ בפירוש הפסוק³⁰ "וישכם לבן בבוקר", שבכל בוקר מאיר בחי' לובן העליון, וגילוי זה מעורר את עצם הנשמה, ועל זה לא יכול להיות ענין של העלם והתנגדות. וזוהי בחי' לוי שבכאו"א מישראל.

ה. אמנם, לא די בכך שעצם הנשמה הוא בשלימות, אלא צריך להתייגע וללחום עם היצה"ר ולפעול שההתעוררות דעצם הנשמה תאיר בכל פרטי כחותיו.

וזוהו ענין "איש מבית לוי":

לכאורה אינו מובן: מדוע נאמר "איש", ולא "אדם", שהוא התואר

(27) שם ה, ד ובפרש"י. וראה לקו"ש חט"ז ע' 29. וש"נ.
(28) ראה קונטרס ענינה של תורת החסידות ס"א. וש"נ.
(29) ראה תו"א ותו"ח ס"פ ויצא.
(30) ויצא לב, א.

(23) פרשתנו ע' נד ואילך.
(24) ברכה לג, יו"ד.
(25) קרח יח, כ. עקב יו"ד, ט. וראה רמב"ם הל' שמיטה ויובל פי"ג הי"ב.
(26) פרשתנו א, ח.

היותר מעולה בין ד' התוארים אדם איש גבר ואנוש³¹, ומצד גודל מעלתו של עמרם, כדאיתא בגמרא³² שמת בעטיו של נחש, הי' ראוי להקרא בתואר "אדם"?

אך הענין הוא — שהתואר "איש" מורה על ענין המלחמה, כדאיתא בגמרא³³ ש"אין איש אלא הקב"ה, שנאמר³⁴ ה' איש מלחמה". ולכן נאמר כאן "איש מבית לוי", כיון שצריך להיות ענין המלחמה, לעורר את עצם הנשמה, שתאיר בכל פרטי הכחות.

ו. אמנם, גם כאשר מעורר את עצם הנשמה שתאיר בכל פרטי כחות נפשו, אבל לא נוגע לו מה נעשה עם הגוף — אין זה מספיק עדיין, ועל זה נאמר שהעבודה של "איש מבית לוי" היא — "ויקח את בת לוי":

"בת לוי" — קאי על הגוף, שגם הוא נקרא בשם "לוי", דכשם שהנשמה נקראת בשם לוי, ע"ש "ליוה אישי אלי"³⁵, כך נקרא גם הגוף בשם "לוי", כיון שגם הוא קשור עם הקב"ה, שהרי מדובר אודות גופו של איש ישראל, שעליו נאמר "ובנו בחרת מכל עם ולשון"³⁶, כמבואר בתניא³⁷ שקאי על הגוף.

והעבודה היא — "ויקח את בת לוי", "עשה בה לקוחין"³⁸, והרי "אשה כשרה עושה רצון בעלה"³⁹, והיינו, שנעשה יחוד הנשמה עם הגוף, והגוף ממלא את רצון הנשמה.

וזוהו "וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי" — שכאשר ה"איש מבית לוי" לוקח את "בת לוי", אזי נעשה בבחי' מהלך, וכידוע⁴⁰ בענין ירידת הנשמה בגוף, שבהיותה למעלה הרי היא בבחי' "עומד", ודוקא ע"י ירידתה למטה והתלבשותה בגוף נעשית בבחי' מהלך.

ז. וע"י "וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי" — אזי נעשים "תולדות", שזהו ענין המצוות, שקיומם הוא ע"י נשמה בגוף דוקא, כמבואר בתו"א בפרשתנו⁴¹ על הפסוק⁴² "הבאים ישרש יעקב".

(38) פרש"י עה"פ.
 (39) תדבאר פ"ט. הובא ברמ"א אה"ע סוסס"ט.
 (40) ראה תו"א ס"פ וישב (ל, סע"א ואילך). ובכ"מ.
 (41) נג, ג ואילך.
 (42) ישע"י כז, ו.

(31) לקו"ת שה"ש כה, א. ובכ"מ.
 (32) שבת נה, ב. וש"נ.
 (33) סוטה מב, רע"ב. וש"נ.
 (34) בשלח טו, ג.
 (35) ויצא כט, לד.
 (36) נוסח ברכות ק"ש.
 (37) פמ"ט (סט, סע"ב ואילך).

ו"אין מקרא יוצא מידי פשוטו"⁴³ — שע"י "וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי" נולד מושיען של ישראל, משה רבינו,

וכן הוא בכל אחד מישראל — שע"י העבודה והיגיעה שהנשמה תאיר בגוף הגשמי, נולד ומתגלה בחי' משה שבו (כדאיתא בתניא⁴⁴ שיש בחי' משה בכאו"א מישראל), ונעשה אצלו הענין דנתמלא הבית — הגוף הגשמי והעולם — כולו אורה, שמאיר האמת בטבע עצמו, והטבע אינו מעלים.

זוהי הגאולה הפרטית שלו, וכידוע תורת הבעש"ט⁴⁵ שכשם שישנו גלות מצד האומות, כמו"כ ישנו גלות מצד היצה"ר, ועז"נ⁴⁶ "קרבה אל נפשי גאלה".

וע"י הגאולה הפרטית באה גם הגאולה הכללית, בקרוב ממש.

* * *

ח. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה ואלה שמות בני ישראל גוי.

* * *

ט. הפירוש הפשוט של "ואלה שמות בני ישראל" הוא — ילדי ישראל ("אידישע קינדער"), וכמ"ש בהמשך הפרשה⁴⁷ "ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד", שבזה היתה תלוי' הגאולה ממצרים, והיינו, שכאשר נשלם מספר בני"י, אזי היתה יכולה להיות היציאה ממצרים.

וכן הוא גם בנוגע לגאולה העתידה, כדאיתא בגמרא⁴⁸ "אין בן דוד בא עד שיכלו כל נשמות שבגוף" (באותו אוצר ששמו גוף).

אלא שיש חידוש בגאולה העתידה לגבי הגאולה דיצי"מ — שבגאולה דיצי"מ ה' מספיק ש"בנערינו ובזקנינו נלך"⁴⁹, ואילו בגאולה העתידה יצטרכו ליקח את כולם⁵⁰.

ולכן, צריכים להשתדל ביותר בענין זה, וכתורת אדמו"ר הזקן⁵¹ שהמצוה הראשונה בתורה היא "פרו ורבו"⁵², שיהודי צריך לעשות עוד

48) יבמות סב, סע"א (ובפרש"י). וש"נ.

49) בא יו"ד, ט.

50) ראה גם תו"מ חכ"ט ע' 233. וש"נ.

51) ראה סה"ש תרצ"א ע' 262. תש"א ע'

46. וראה גם תו"מ שם ע' 149. וש"נ.

52) בראשית א, כח.

43) שבת סג, א. וש"נ.

44) רפמ"ב.

45) ראה כתר שם טוב סצ"ט. תולדות

יעקב יוסף ר"פ שמיני.

46) תהלים סט, יט.

47) א, ז.

יהודי, והיינו, שצריכים להשתדל גם בנוגע לנשמות שכבר נתלכשו בגופים, ע"י הפצת היהדות ועד להפצת המעיינות דתורת החסידות בכל מקום ומקום, עד לחוצה, ואכן, מדור לדור ("וואָס אַ דור ווייטער") הולכת וגודלת ההשתדלות בהפצת החסידות בכל מקום.

גם כאשר מדובר אודות ילדים שצריכים ללמדם אל"ף-בי"ת, ולכאורה אין חילוק בין אל"ף-בי"ת חסידי לסתם אל"ף-בי"ת — הנה גם ב"מקום" זה צריכה להיות הפצת המעיינות.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:)

כיון שהגיעו לכאן ילדים⁵³ שמקבלים חינוך על טהרת הקודש, "קודש"⁵⁴ מלה בגרמי⁵⁵, ובזה כלול גם הפצת מעיינות החסידות — יאמרו כולם יחד "לחיים", וכנהוג אצל חסידים — מתוך ניגון שמח⁵⁶.

* * *

י. הקביעות של חודש טבת בשנה זו היא כמו שהיתה בשנת תקע"ג, שנת ההסתלקות של אדמו"ר הזקן, שנסתלק במוצש"ק אור לכ"ד טבת.

ב"מענה לשון" שהדפיס כ"ק מו"ח אדמו"ר עוד לפני המלחמה הראשונה⁵⁷, נדפס גם העתק מכת"ק של הצ"צ⁵⁸ ע"ד הסתלקות אדמו"ר הזקן, ושם הלשון הוא בנוגע לזמן ההסתלקות (לא רק כמו בהקדמת השו"ע: "במוצאי ש"ק כ"ד טבת", אלא) "במוש"ק כ"ג אור לכ"ד טבת". ובעמדנו ביום הש"ק לאחר חצות, ששייך כבר לשבוע הבא, שלכן, בתפלת מנחה, שזמנה לעת ינטו צללי ערב⁵⁹, קורין בתורה בפרשה השייכת לשבוע הבא — נמצאים אנו בזמן ששייך ליום ההילולא של אדמו"ר הזקן.

ענין ההסתלקות הוא — כמבואר באגה"ק⁶⁰ שאז עולה למעלה כל עבודתו שעמל בה במשך כל ימי חייו.

וכן הוא בכל שנה ושנה, כידוע מ"ש בכתבי האריז"ל⁶¹ על הפסוק⁶²

(53) מהעיר בוטטון (המו"ל).
 (54) זח"ג צד, ב.
 (55) חסר קצת (המו"ל).
 (56) ניגנו הניגון "האדרת והאמונה", וכ"ק אדמו"ר שליט"א עורר את השירה בידיו הק' (המו"ל).
 (57) ווילנא, תער"ב.
 (58) ולאח"ז בסו"ס פס"ד להצ"צ.
 (59) לשון הכתוב — ירמ"ו, ו, ד.
 (60) סז"ך-יכ"ח.
 (61) ראה רמ"ז בס' תיקון שובבים. הובא ונתבאר בס' לב דוד (להחיד"א) פכ"ט.
 (62) אסתר ט, כח.

"והימים האלה נזכרים ונעשים", שעי"ז ש"נזכרים", חוזרים ו"נעשים" כל הענינים עוד הפעם.

ולא זו בלבד שחוזר ונעשה באותו אופן כפי שהי' בפעם הראשונה, אלא בכל שנה חוזר ונעשה באופן של הוספה — ע"ד המבואר באגה"ק⁶³ בנוגע לראש-השנה, ש"בכל שנה ושנה יורד ומאיר .. אור חדש עליון יותר שלא הי' מאיר עדיין מימי עולם אור עליון כזה", ועד"ז הוא בנוגע לכל הענינים.

וענין זה נוגע לכל השייכים והמקושרים אליו ההולכים בעקבותיו, שצריכים ליקח תוספת התעוררות כו' בכל הקשור להליכה באורחותיו נס"ד⁶⁴.

ויהי רצון שבעגלא דיין יקויים סיומ וחותרם דברי הצ"צ שם: "ה' יחיש ביאת גואלנו, והקיצו ורננו שוכני עפר⁶⁵, והוא בתוכם, ישמיענו נפלאות מתורת ה' תמימה משיבת נפש בגוף, כי טל תורה מחי', אכי"ר, בעגלא ובזמן קריב⁶⁶".

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן הניגון "אבינו מלכנו".]

* * *

יא. חודש שבט שמתברך ביום הש"ק זה — הנקודה התיכונה שבו היא: יום העשירי בשבט, יום ההילולא של רבינו נשיאנו⁶⁷.

ובהקדם המדובר פעם⁶⁸, שאין ענינו ואין בכחנו למדוד כו', אבל, מה שרואים בפועל הוא — שכל מה שאירע ליעקב אירע ליוסף⁶⁹:

ענין המאסר בכלל — הי' אצל כל רבותינו נשיאינו; אצל אדמו"ר הזקן, אצל אדמו"ר האמצעי, אצל הצ"צ, וכן אצל אדמו"ר מהר"ש — באופן שהחליפו אחר, אחד הרבנים, שישב במאסר במקומו⁷⁰, אצל אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, בפטרבורג, ואצל כ"ק מו"ח אדמו"ר;

אבל מאסר באופן של סכנת מות ממש — הי' אצל אדמו"ר הזקן, ואצל כ"ק מו"ח אדמו"ר.

67) ראה גם שיחת ש"פ וארא, מבה"ח

שבט דאשתקד בסופה (תו"מ חכ"ט ס"ע 312 ואילך). וש"נ.

68) ראה תו"מ ח"ב ס"ע 122.

69) פרש"י וישב לו, ב.

70) ראה תו"מ — רשימת היומן ס"ע רו ואילך. וש"נ.

63) סי"ד.

64) ראה אגה"ק סז"ך שם (קמו, א).

65) ישעי' כו, יט.

66) ראה גם הערות כ"ק אדמו"ר שליט"א

במכתב מוש"ק שמות כ"ג אור לכ"ד טבת

שנה זו (אג"ק חכ"ב ע' צו).

וכן הוא גם בענין הפצת המעיינות — שאצל שניהם היתה הפצה גדולה ביותר, מתוך רעש ("שטורעם") גדול, ועד שגרם לידי התנגדות ומאסר באופן הנ"ל.

ומה שנוגע ביותר — שגם הגאולה והנצחון שלאחרי המאסר היו אצלם באופן מיוחד:

הגאולה למטה באה מצד הנצחון למעלה נגד הקטרוג כו⁷¹. וכידוע פתגם אדמו"ר האמצעי⁷², שבזכות המס"נ של אדמו"ר הזקן, פסקו למעלה, שבכל הענינים תהי' יד החסידים על העליונה.

ובזה ניתוסף עוד יותר בגאולה של כ"ק מו"ח אדמו"ר — שהרי אצל אדמו"ר הזקן, הנה גם לאחרי הגאולה היו עדיין פחדים כו', משא"כ בגאולה של כ"ק מו"ח אדמו"ר, היתה היציאה למקום שבו יכולים לקיים תומ"צ בחפשיות, ללא מניעות ועיכובים כלל,

והשי"ת יעזור גם לאחינו בני ישראל שנמצאים שם, ועומדים תמיד בתנועה של מס"נ — שבקרוב ממש יתבטלו אצלם כל ההגבלות והמניעות כו'.

וכיון שכן, הרי ישנו עתה הכח, שאם רק ירצו לעסוק בהפצת המעיינות חוצה, ויעשו משהו, לסייע באצבע קטנה, אזי "כי מלאכיו יצוה לך"⁷³, כמסופר במדרש⁷⁴. — צריך רק לעשות משהו, ואז רואים שאין מדידות והגבלות.

ובקרוב ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר", והוא בתוכם, והוא יגאלנו.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן ניגון ה"בינוני", והניגון "הושיעה את עמך"].

רסד ואילך.

(73) תהלים צא, יא.

(74) קה"ר בתחלתו. וש"נ.

(71) ראה בית רבי ח"א פט"ז. וראה גם

תו"מ חכ"ד ע' 228. וש"נ.

(72) אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ד ס"ע